

Regler för praktik och studieresor vid Umeå universitet

Fastställd av rektor 2014-06-10

Korrigerig 2015-09-03

Korrigerig 2016-05-12

Korrigerig 2020-11-02

Dnr: 500-1021-13

Denna regel ersätter tidigare fastställda beslut av rektor *Bidrag till studerande vid praktik- och studieresor* (dnr 200-2854-95), *Definitioner och regler för olika typer av praktik* (dnr 102-501-08) samt *Regler för meddelande om praktikplacering* (dnr 500-229-10)

Typ av dokument:	Regel
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2014-06-10 och tillsvidare
Område:	Utbildning och forskning
Ansvarig enhet:	Studentcentrum

1. Inledning

Följande regler gäller generellt för all praktik och alla studieresor vid Umeå universitet. Därutöver ska en handläggningsordning för praktik och studieresor finnas för varje fakultet/läraryhögskolan som har utbildningar som innehåller praktik och/eller studieresor. I fakultetens handläggningsordning förtydligas och preciseras rutiner och principer för utbildningarnas praktik och studieresor ¹. Här ska framgå

- vad som gäller om studenten själv erbjuds att ordna praktikplacering
- eventuell reglering av extra resor till och från praktikorten
- om valbara kurser med praktik ska omfattas av detta regelverk
- eventuell alternativ definition av studieort för student som läser ortsoberoende utbildning
- eventuell precisering av förtursregler
- vad som gäller vid utlandspraktik
- övriga rutiner och tillämpningar som har betydelse för berörda kurser och studenter

1.1 Definitioner

Praktik	Ett övergripande samlingsnamn för praktiska inslag i utbildningar. Praktik kan delas in i två kategorier: verksamhetsförlagd utbildning samt övrig praktik. Dessa begrepp ska i normalfallet användas vid Umeå universitet. Examens-/projektarbete omfattas ej av dessa praktikregler.
- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/ Klinisk praktik	Egen insats under handledning av yrkesverksam på fältet.
- Övrig praktik	Här avses främst inslag där studenten får orientering om det kommande yrkesfältet under medverkan av yrkesverksamma, såsom auskultation, observation, fältinriktade studier, tematiska fältstudier, fadderföretag, mentorsprojekt och liknande.
Praktikperiod	Det tidsintervall som utgör praktik.
Praktikplats	Den arbetsplats/motsvarande där praktikperioden är förlagd.
Praktikort	Den ort där praktikplatsen finns.
Studieort	Den ort där undervisningen huvudsakligen bedrivs ² . I denna regel likställs bostadsort och studieort för student som läser ortsoberoende utbildning (vanligtvis nätbaserad utbildning). Avvikelser från denna definition ska anges i fakulteternas/läraryhögskolans handläggningsordning.
Bostadsort	Den ort där studenten är folkbokförd.
Resersättning	Ersättning för reskostnad med anledning av praktik/studieresa. Avser ej eventuella utgifter och omkostnader i samband med resan.
Boendebidrag	Bidrag för merkostnader p.g.a. dubbelt boende (studie-/bostadsort respektive praktikort).
Studiebesök/studieresa	Kursgemensamt besök i studiesyfte på annan plats än universitetets lokaler.

¹ Sådant handläggningsordning ska finnas senast 2014-09-30

² Enligt uppgift i Ladok

2. Praktikplacering

Det är universitetet som ansvarar för att erbjuda praktikplats om praktik utgör obligatoriskt utbildningsinslag. Valbara eller fria kurser kan inrymma praktik där studenten själv ordnar praktikplats. Formerna för detta regleras i respektive fakultets/läraryhögskolans handläggningsordning.

Antalet praktikplatser som universitetet kan ordna på studieorten och inom rimligt pendlingsavstånd (mellan bostad och praktikplats) kan i vissa fall vara begränsade. En student kan i sådana fall bli anvisad en placering som kräver boende på en annan ort än studie- eller bostadsorten. Det är då särskilt angeläget att praktikplaceringen meddelas i god tid.

- En praktikplats som inte kräver boende på annan ort än studie- eller bostadsorten ska i normalfallet meddelas studenten minst två veckor innan praktiken ska påbörjas.
- En praktikplats som innebär boende på annan ort än studie- eller bostadsorten ska i normalfallet meddelas studenten senast en månad innan praktiken ska påbörjas.
- I förekommande fall skall det finnas information i utbildningsplanen om att praktikplats på annan ort kan bli aktuell.

Det kan uppstå skäl, som Umeå universitet ej råder över, till att dessa tidsramar blir förskjutna, t.ex. att en praktikplats lämnar ett sent återbud. Om praktikplats inte kan meddelas inom dessa angivna tidsramar ska studenten informeras om detta senast inom tidsramarna ovan. I samband med detta ska även anges skälen till varför sådant besked inte kunnat ges. Samtidigt ska studenten erhålla besked om när slutligt besked om praktikplats kommer att ges.

3. Förtursregler vid praktikplacering

Vid konkurrens om praktikplatser gäller förtursregler i följande ordning:

1. Medicinska skäl
2. Ensam vårdnadshavare till barn under 18 år
3. Vårdnadshavare till barn under 8 år
4. Vård av funktionshindrad eller svårt sjuk nära anhörig
5. Studerandefackligt arbete eller aktiv forskning
6. Andra tungt vägande personliga eller sociala skäl, exempelvis elitidrottande student som har avtal med Umeå universitet.

Skäl ska styrkas med intyg från behörig intygsgivare. Det ska dessutom styrkas att återopade förtursskäl kräver närvaro på viss ort eller praktikplats.

4. Bidrag och ersättningar till studerande för merkostnader vid praktik och studieresor³

Studerande som gör obligatorisk praktik på annan ort än studieorten ska beviljas reseersättning samt bidrag för boendekostnad enligt reglerna om reseersättning och boendebidrag nedan. En förutsättning för bidrag/ersättning är att praktiken/studieresan är obligatorisk i kurs- eller utbildningsplan. Det ska av fakultetens/läraryhögskolans handläggningsordning framgå om dessa regler tillämpas inom valbara kurser i utbildningsprogram. Vid praktik utomlands gäller andra förutsättningar, vilka regleras i fakultetens/läraryhögskolans handläggningsordning.

---

³ Riktlinjer för hur kostnader bör fördelas då universitetet förlägger utbildning till annan plats än högskolans lokaler finns i rapporten "Studenternas kostnader i samband med högskoleutbildning" (Högskoleverket 2003). I detta regelverk regleras dock endast praktik och studieresor.

För student som *hyr bostad på praktikorten* under praktikperioden utgår boendebidrag samt reseersättning för resa till praktikorten vid praktikperiodens början samt för returresa vid periodens slut. Ersättning utgår även för eventuella resor i samband med obligatoriska sammankomster på studieorten under löpande praktikperiod. Vid långa sammanhållande praktikperioder kan ytterligare "hemresa" ersättas. Eventuell rätt till ersättning för ytterligare resor ska definieras i fakultetens/läraryrshögskolans handläggningsordning.

För student som *gör praktik på ort där daglig pendling mellan studie-/bostadsort och praktikort är möjlig* utgår reseersättning för dagliga resor (pendlingsresa). Vid beslut om ersättning ska kostnader för dagliga resor mellan studie-/bostadsort och praktikort (pendling) ställas i relation till kostnader för boende på praktikorten med utgångspunkt att det billigaste alternativet ska väljas.

4.1 Boendebidrag för dubbelt boende

Boendebidrag utgår till studerande som måste ha kvar ordinarie bostad samtidigt som det p.g.a. avstånd krävs annan bostad på praktikorten. Boendebidrag utgår med den faktiska kostnaden för bostaden på praktikorten, dock högst med 2 195 kronor per månad för budgetåret 2016. Belopp för maximalt boendebidrag fastställs årligen av Ekonomienheten. Beloppet ska indexuppräknas⁴ inför varje år.

Vid praktikperiod kortare än en månad kan beloppet minskas proportionellt.

Vid särskilda skäl kan en högre ersättning beviljas, till exempel om en studerande drabbats av onormalt höga boendekostnader orsakade av kursansvarig institutions handläggning. Prefekt/motsvarande vid kursansvarig institution/enhet beslutar om högre ersättning ska utgå.

Kostnad för dubbelt boende ska styrkas med hyreskontrakt/kvitton för båda bostäderna.

4.2. Reseersättning

Resorna ska företas med billigaste möjliga färdstätt. I normalfallet ska allmänna kommunikationsmedel utnyttjas. Bilersättning utgår endast om allmänna kommunikationsmedel saknas eller om transport med dessa medför en avsevärt längre restid⁵. Även medicinska skäl, som styrks genom läkarintyg, kan ge rätt till bilersättning.

Då två eller fler studenter gör praktik på samma ort där resa med bil är nödvändig ska samåkning ske där så är möjligt. Vid samåkning kan medpassagerare ej beviljas reseersättning.

Anslutningsresor ersätts inte. Med anslutningsresa avses resa från bostad till utgångspunkten för första etappen för en resa, t.ex. till buss-/tågstation, samt resor i övrigt, som t.ex. dagliga resor inom område där månadskort för lokaltrafik (tätortstrafik) gäller. Vid flygresor betraktas resa med flygbuss som en etapp av resan och kostnaden ersätts.

Dagliga resor inom område där månadskort för lokaltrafik (tätortstrafik) gäller, ersätts inte.

Vid beräkning av reseersättning ska resan antingen räknas från bostadsorten eller studieorten och det billigaste alternativet ska väljas. Då det gäller ortsoberoende utbildning (nätbaserad utbildning etc.) gäller att resan antingen räknas från bostadsorten eller Umeå och det billigaste alternativet ska väljas. Vid utlandspraktik kan särskilda ersättningsnivåer gälla, se handläggningsordning för respektive fakultet/läraryrshögskolan.

---

⁴ Ersättningsnivåerna justeras varje år utifrån den statliga indexjusteringen, vilken framgår av regeringens budgetproposition. Aktuella procentsatser och belopp anges i handboken Ekonomiadministration på Aurora-webben.

⁵ Skälig restid ska också beaktas, t.ex. kan eventuellt tillägg för expressbuss medges om det avsevärt förkortar restiden

Studierande som erhåller bidrag för dubbla boendekostnader under praktikperiod kan ej erhålla ersättning för dagliga resor mellan den tillfälliga bostaden och praktikorten. Undantag från denna regel medges om man anvisas praktik på ort där det ej går att finna bostad på praktikorten.

För att reseersättning ska betalas ut ska kostnaderna styrkas med originalkvitton/biljetter⁶. Biljett ska bokas på så sätt att det är möjligt att styrka kostnaden. Om en student själv väljer att resa med egen bil kan ersättning som motsvarar kostnaden för allmänna kommunikationsmedel erhållas utan kvitto.

Om resa med egen bil beviljats utgår ersättning med det skattefria belopp som fastställts av Skatteverket⁷. Vid resa med egen bil utgår ingen ersättning för bagagetransport eller medpassagerare. Ersättning utbetalas inte heller för parkeringsplats eller garage.

4.3 Kostnader vid studieresor

Studieresa som är inskriven i kursplan är obligatorisk för den studerande. För obligatorisk studieresa står respektive institution/enhet för kostnader för resa utanför område där månadskort för lokaltrafik (tätortstrafik) gäller. Detsamma gäller eventuella kostnader för logi. Detta gäller oavsett om resan görs innanför eller utanför landets gränser.

4.4 Ersättnings- och utbetalningsprinciper

Studenten ansvarar för att redovisa kvitton och övriga erforderliga dokument till ansvarig handläggare som granskar, godkänner och konterar. Utbetalningsordern signeras och därefter skickas underlaget till Personalenheten som gör utbetalning till studenten. Se vidare i fakultetens/läraryhögskolans handlägningsordning.

---

⁶ Förtydligande 2015-09-03 (i enlighet med moms lagen)

⁷ 18,50 kr per mil (2016)